

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	1,75 zł.
Z odnośnikiem miesięcznie	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę jnk z odnośnikiem	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych silną wiatrową, przeszkód w nakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Posiłkowe konto czekowe 201.082

Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice,
Miejська Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 46 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skrytka poczt. 83

Chojnice, wtorek 13 stycznia 1925 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-14m od wiersza piąty lub jego miejsca 10 gresay — Rekl. za tekst wiersz 3-14m 20 gresay — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za t. miaowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9. przed poł.

Następstwa złego czynu.

Do gazet poznańskich donoszą, że Ameryka odmówiła nam pożyczki która zdawała się być pewną. Odmówiła tej pożyczki dla tego, ponieważ niema pewności, że my ze zwrotem tej pożyczki nie postąpimy podobnie, jak z wierzycielami pożyczki Odrodzenia, to jest nie zwrócimy Ameryce pełnej wartości pożyczki, gdyby nasz pieniądz miał znowu doznać obniżenia.

Potwierdzenia urzędowego powyższej wiadomości niema dotąd, ale nie wierzyć jej niema przyczyny, ponieważ pochodzi od ludzi poważnych. Być może, że w ostatniej chwili rzecz się naprawi. Ale wiadomość powyższa powinna wstrząsnąć nareszcie sumieniem tych, którzy sprawują rządy w Polsce. Zastanowimy się bowiem nad przyczyną odmowy. Odmawiają nam pożyczki nie dla tego, żebyśmy oddać nie mogli, ale odmawiają nam jej dla tego, że nie wierzą w naszą uczciwość. Jestto okropne świadectwo, tem okropniejsze, że wystawia nam takowe sąd obcego narodu.

A z rumieńcem wstydu na licu musimy sobie powiedzieć, że świat, który nas potępia, ma — słusność. Polska zyskała sobie zagrańcą sławę lekkomyślnego dłużnika! Mówimy lekkomyślnego, bo niewątpliwie jeszcze inaczej nas sądzą. A zagrańca ma słusność nie dla tego, że nie płacimy wierzytelności przedwojennych, ale że nie płacimy własnych państwowych zobowiązań. Koszta wojenne objadły państwa, zmarnowały ich bogactwa, zrujnowały ich dobrobyt, tak że nie mogą w pełni zwrócić swych zobowiązań. Wojny, trzęsienia ziemi, mór, głody, są wypadkami nieprzewidywanymi i w swych skutkach nieobliczalnymi. Rujnują mniej — rujnują więcej. Cały zatem naród musi ponosić następstwa podobnych żywiołowych klęsk. Tu jednak chodzi o pożyczki powojenne, o zobowiązania, które wzięto na siebie państwo w czasie powojennym. Nic nadzwyczajnego zaś nie zaszło, aby mogło tak dalece usprawiedliwić niewypelnienie wziętych na siebie zobowiązań ze strony państwa. Spółce ożeństwo nie może tu rozgrzeszyć tych, którzy powiadają: „Nie możemy wypelnić zobowiązań, ponieważ nie mamy z czego ich wyrównać”. Społeczeństwo ma prawo cisnąć wówczas w oczy tym, którzy biorą odpowiedzialność za losy państwa zarzut: „Kim jesteście! Wszakże jesteście stróżami prawa, ładu, porządku. Wszakże głosicie hasło o praworządności Polski.

Sądy polskie kazały tych, którzy krzywdzą wspaniałych. A wy co robicie! Krzywdzicie cały naród i oddajecie Polskę pod ujemny sąd całego świata. Naszej praworządności wystawiacie najgorzsze świadectwo”.

Idąmy dalej. Przecież ludy i narody trzymają się swemi cnotami. Naród, który niema cnot, włączających ze sobą ludzi, naród, który spuszcza z oka moralne i materialne obowiązki w obec bliźniego, nie może mieć utrwalonej przyszłości. Poczucie dobra ojczyzny zaciera się wówczas w uprawianiu samolubnych interesów rządów, albo co gorsza, w uprawianiu rządów, pozbawionych poczucia odpowiedzialności w obec Boga, bliźnich, przyszłości i świata. Nasze rządy dużo narzeczyły. Trzeba otwarcie powiedzieć że gospodarka poszczególnych poprzednich rządów nie znała należytej odpowiedzialności w obec narodu. Poświęcano dobro i bogactwa państwa celom przewrotnej agitacji klasowej partyjnej, że tylko wspomniemy wyrzucanie rządowych pieniędzy na uprawianie klasowej agitacji wyborczej. Teraz żąda się od narodu, ażeby zapłacił za tę gospodarkę. Naród płaci, ale ma prawo domagać się, ażeby rządy przestrzegaly granicę. Ażeby rządy wymagając spełnienia

obowiązków od narodu, spełniały zobowiązania swe w obec narodu. Inaczej dojdzie do tego, że zaczną wyrządzać się przekonanie, że nie bolszewik, nie Żyd, nie Niemiec, wyrządzają nam tyle szkody, co własne rządy. Słusznie powiada „Postęp” poznański, że u góry nie zdają sobie sprawy z tego, jak to „zaufanie” dziś wygląda. Pociąga niesłychane wprost obelgi dla poczucia państwowego i caót obywatelskich obniżyć. A dalej powiada „Postęp”:

„Cóż dopiero, gdy w zamian za poświęcenie i ofiarę zniwują nędzę, albo niedostatek; niewielu tylko znajduje się kochających Polskę na głodno; gros, większość mówi wtedy: „I co mi z tego, że Polska jest skoro mi się nią cieszyć nie wolno!” Albo: „Co to za matka, co swoje dzieci okrada” — albo i tu jest najboleśniejsze miejsce w tej ramie: „N...y nigdy nie zrobili by tego”.

A teraz — jakie to niesłychane następstwa mieć musi brak pożyczki dla życia naszego. Przecież my się bez pożyczki nie obędziemy w obec braku własnego kapitału. Świat kupiecki, handlowy i przemysłowy nie może się rozwijać bez obrotowego kapitału, bo za co będzie towar kupował, czem będzie ten towar spłacał, czem będzie spłacał surowiec na towar, jeżeli państwowym zapasem pieniędzy trzeba trzy do czterech razy w roku obrócić na same podatki. W dodatku ten kapitał, jaki się postronnie uzyskuje, jest bardzo drogi. Powoli nasz handel w takich warunkach musi schnąć kosztem zagrańcy, jeżeli my nie uzyskamy odzwyczajnych soków w postaci dopływu zagranicznych pieniędzy.

Z drugiej strony należy jednak nadmienić, że Polska płaciła dotąd swe długi zagrańcane. Swoim odmawia i krzywdzi nawet, ale w obec zagrańcy zyskiwała pochwały za wzorowe wypelnianie zobowiązań. Stąd rządy zagrańcane powinny patrzeć nie na to, co się wśród nas dzieje, ale na to, jak Polska sobie postępuje w obec obcych. Dopóki nie mieliśmy uprządkowanego skarbu państwa, nikt się nie mógł dziwić, że nie wierzą nam, ale teraz mielibyśmy prawo od zagrańcy wymagać, ażeby nasze wysiłki należycie oceniali i pomagała nam. Z drugiej strony rząd polski znając obecnie źródło nieufności zagrańcy do nas, powinien się postarać o naprawę złego.

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

Katolicy organizują się przeciw francuskiemu rządowi.

Z Paryża donoszą, że w całej Francji wzmaga się ogromnie ruch katolicki, który zajmuje coraz to groźniejsze stanowisko przeciwko Herriotowi i jego rządowi. Gazety katolickie występują stanowczo przeciw zerwaniu stosunków z Watykanem i uwatają to zerwanie wprost za zbrodnię.

Co słychać z Egiptu?

Do gazet angielskich donoszą, że Egipt uspokoił się. Najlepszym tego świadectwem jest przyjęcie z powrotem 700 studentów, wydalonych za rozruchy. Rodzice przyrzekli, że studenci będą się sprawować wzorowo. Bardzo dobre wrażenie na ludności wywarło zamianowanie cywilnego gubernatora na Sudan.

Budowa marynarki handlowej wzmaga się.

Anglia wybudowała w ostatnich kwartale okręty handlowe w ogólnej pojemności 1 200 000 ton. W tym czasie wybudowały Niemcy 380 000, Francja 180 000, Włochy 180 000, Holandia 120 000 ton itd.

Kłóca się o niedźwiedzia w lesie.

Pomiędzy samowładnym rosyjskim carem Cyrylem a wielkim księciem Mikołajem Mikołajewiczem, który był na początku wojny europejskiej wodzem wojsk rosyjskich, wybuchł zatarg o sposób przygotowania do objęcia rządów w Rosji. Książę Mikołaj nie pytał się nowego „cara” o pozwolenie, ale na własną rękę wydał 16 listopada zeszłego roku rozporządzenie do mobilizacji wojska z pośród wychodźców, rozproszonych w Europie, a barona Wrangla naznaczył naczelnikiem. Cyrylowi się to nie podobało i wystąpił przeciw tej mobilizacji. Jako przyczynę podaje, że po za tą mobilizacją stoją obce mocarstwa, które mają interes w tem, ażeby bolszewicki rząd przegnać. Tymczasem

rozmaite próby wykazały, że z obcą pomocą przy sąciężnych wojskach nie uda się Rosji odbudować. Odrodzenie Rosji musi nastąpić z łona samego narodu. Wtedy Rosja się odrodzi, inaczej nie. Bo z Rosji, gdzie naród stoi obojętnie na uboczu, nie może być pociechy.

Niewiedzieć, co teraz będzie, ponieważ na wicną miały podobno zastępy Wrangla wyruszyć już do Rosji.

Podziemna walka ciemnych sił z Mussolinim.

Gazety masonerji, Żydów i socjalistów włoskich oświadczają, że pomimo pozornej potęgi dni rządu Mussoliniego są policzone. Ponieważ w samych Włoszech pozamykano wszelkie gazety, które wiodły walkę z Mussolinim i faszyzmem, przeto wrogowie zabrali się do innego sposobu walki, i to do takiego samego, za pomocą którego obalili w Paryżu Poincarę. Oto za pomocą sztucznej roboty starają się obniżyć pieniądze włoski. Oto donoszą, że lir włoski spada na rzymskich giełdach, tak samo większość akcji przemysłowych. Dalej szerzą wiadomości, jakoby obokrajowcy opuszczali hurmem Włochy. Za to dopływ pielgrzymów na obchód Miłosiwego Lata z dnia na dzień się zmniejsza.

Wszyscy obawiają się rzekomo rozruchów. I wiadomości o tych rozruchach rozpuszczają wrogowie rządu włoskiego po całym świecie w oddanych sobie gazetach. Piszą tam, że we Włoszech rozpoczyna się na dobre wojna domowa, że faszyści biją się ze socjalistami i innymi wrogami faszyzmu w miastach Carrara, Ferrara, Wenecja, Medjolanie i Breszji. Nad Florencją ogłoszono stan oblężenia, dalej rozgłaszają, że faszyści w ciągu ostatnich dni przyaresztowali około 1000 podejrzanych osób, w tem kilku demokratycznych i socjalistycznych posłów.

Dalej rozchodzi się wiadomość, że w Rzymie odkryto spryszczenie przeciw Mussolinimu i że skutkiem tego przyaresztowano 30 osób. Setna część tego wiarystkiego będzie prawdziwą, ale szerzy się te wiadomości w tej intencji, ażeby naród niepokoić i podkopywać zaufanie do Mussoliniego.

Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów.

Co słychać z naszych zachodnich pograniczy?

Na zjeździe Związku Obrony Kresów Zachodnich okręgu poznańskiego zdawano sprawozdanie z naszego położenia na Kresach Zachodnich. Stwierdzono, że niemożliwa na naszych Kresach Zachodnich wyszukać wszystko, co może wyjść na jej korzyść. Najgorzej pod tym względem wygląda na Górnym Śląsku, gdzie pracodawcy niemieccy rozmyślnie buntują lud polski. Dziwną jest w każdym razie rzecz, że wybuchają tam strajki przeważnie wtenczas, gdy gazety niemieckie krzyczą na alarm, że Polska marnuje przemysł śląski. Robotnik polski, nie znający się na tej robotce niemieckiej, uderza w rządy polskie. Jest nawet spora liczba robotników śląskich, którzy dzieci do szkół niemieckich posyłają.

Wielką baczność należy poświęcić również Kaszobom, wśród których wicherzą Niemcy od strony Gdańska. Osiedla się tam biuro Związku Obrony Kresów Zachodnich.

W południowych powiatach Wielkopolski pastory prowadzą antypaństwową robotę wśród Polaków ewangelików, których tam jest dużo. Przy pomocy Związku Obrony Kresów zorganizowano tam Związek Rolników Polskich Ewangelików, który rozwija się pomyślnie. Na czele agitacji kresowej postanowiono urządzać na początku lutego Tydzień Obrony Kresów Zachodnich. W kwietniu odbędzie się walny zjazd Związku Obrony Kresów Zachodnich.

Związek Obrony Kresów Hozy obecnie 284 kół z 18 400 członkami.

Czas pracy w hutnictwie.

Centralny Związek Polskiego Przemysłu Górniczego, Handlu i Skarbu stwierdza, że zmiana czasu pracy w hutnictwie górnośląskim dała znakomite wyniki. Wytwórczość wzrosła o 110 procent, przyczem na dniówkę przypadało w lipcu 835 kilogramów, a we wrześniu 1698 kilogramów, a więc przeszło dwukrotnie. Zarobki robotników wzrosły ze 488 na 6.10 złotych. Koszt robocizny spadł z 12.51 do 6.40 zł. od lipca do

Kurs złotego

z dnia 10. 1. 1924.

Gdańsk:	1 dolar =	5,21 złotych
	100 złotych =	101 guld. gd.
Warszawa:	1 dolar =	5,20 złotych
	1 gd. gul. =	0,99 złotych
Marki rentowe	=	1,24 ¹ / ₂ złotych
1 dolar	=	5,17 złotych

września. Za to w Kongresowce przechodzi hutnictwo ciężkie czasy, właśnie wskutek tego, że nie przeprowadzono ulępszenia czasu pracy.

Podpadające włamanie.

Jak wiadomo, włamali się złodzieje do gmachu poselstwa czechosłowackiego w Warszawie. Obecnie dochodzą bliższe szczegóły tego włamania, z których wynika, że popełniono tu kradzież polityczną. Rozbili pomiędzy innymi kasę, w której było około 100 tysięcy koron czeskich. Pieniądzy jednak nie ruszyli. Za to rozbili drugą kasę, w której znajdowały się bardzo ważne dokumenty dyplomatyczne. Włamywacze skradli dokumenty treści politycznej, a między innymi pismo, przeznaczone dla Prezydenta Państwa. Następnie znaleźli kasetkę z tajnym piśmem do odczytywania depeesz. Są poszlaki, że to pismo zostało odfotografowane. Włamanie to wywołało wśród obywatelstwa warszawskiego zrozumiałe poruszenie.

Międzynarodowy Targ w Poznaniu.

Donosiliśmy już, że Targ ten odbędzie się od 3 do 10 maja. Kupiectwo polskie ogromnie się nim interesuje i postanowiło brać w nim udział jak najliczniej. Nadewszystko interesują się nim kółka kupieckie na Górnym Śląsku, jak w Królewskiej Hucie. Kupiectwo jest tego zapatrywania, że Targi Poznańskie przyczyniają się do regulowania popytu i podaży na rynku krajowym, oprócz tego starają się o stworzenie jak najzdrowszej podstawy gospodarczej dla wytworów przemysłu polskiego.

Handel pomiędzy Polską a Niemcami.

Handel pomiędzy Polską a Niemcami zajmuje w Europie trzecie miejsce. Bez Polski obydł się zatem Niemcy nie mogą. W pierwszym półroczu 1924 roku było obrotu z Niemcami do Anglii za 671 860 000 mar. złotych, do Holandii 428 975 000 a do Polski 414 872 000 mar. Dówóz do Niemiec wynosił z Polski 237 681 000, zaś przywóz do Polski 177 241 000, tak że Polska wywoziła za 60 390 000 mar. złotych więcej, aniżeli przywoziła. Ani Anglii ani Holandji nie wywoziły do Niemiec tyle towaru, co Polska.

Drugi „Cud nad Wisłą“

Francuska gazeta półurzędowa „Temps“ pisze, że Polska nie zawiodła położonego w niej zaufania w roku zeszłym. Wynik celem uporządkowania własnego gospodarstwa, jakiego Polska dokonała w zeszłym roku, może być porównany z „Cudem nad Wisłą“. Trudności są co prawda jeszcze znaczne, ponieważ Polska nie może egzystować przy ilości kapitałów, wynoszących ogółem 600 milionów złotych. Ale to nie szkodzi. Polska bowiem pokazała, że umie wiązać koniec z końcem, że więc potrafiła własnymi siłami wydobyc się z tej gospodarki, która ją trapiła. Taki kraj zasługuje sobie zaufanie i to zaufanie przysporzy mu niebawem zagraniczne pożyczki, bez których Polska nie obędzie się.

Utworzenie metropolii krakowskiej.

Układy o zawarciu konkordatu pomiędzy Stolicą św. a Polską dobiegają do końca. Polska będzie podzielona na 4 metropolie:

1. Metropolia Gnieźno obejmie diecezje Gnieźnieńską, Poznańską, Chełmińską i Kujawsko-Kaliską.
1. Metropolia Lwowska: Diecezje Lwowska, Tarnopolską, Stanisławowską, Przemyską i Zytomierską.
3. Metropolia Warszawską: Diecezje Warszawską, Lublińską, Podlaską, Łódźską, Sejmską, Łomżyńską, Wilno i Mińską.

4. Metropolia Krakowska: Diecezje Kraków, Tarnobrzeg, Kielce, Ostrohowska i Śląską.

Polska będzie posiadała 4 arcybiskupstwa i 22 diecezji. Arcybiskup Gnieźnieński będzie posiadał nadal tradycyjne przywileje i tytuł prymasa. Ilość kardynałów polskich będzie powiększona.

Dla Górnego Śląska ważną jest wiadomość, że w Katowicach powstanie biskupstwo, które będzie należało do metropolii krakowskiej.

Kronika miejscowa.

Chojnice, dnia 12 stycznia 1924 r.

— **Konkurs.** Magistrat miasta Chojnic ogłasza konkurs na projekt budowy gmachu dla ubikacji biurowych i mieszkaniowych. Nagrody wynoszą 600, 400 i 200 zł. Rysunki przesłać należy najpóźniej do dnia 15 lutego br. Bliższe warunki otrzymać można w magistracie. Jak się dowiadujemy, chodzi tu o dom, który stanąć ma przy narożniku ulicy Rami i placu Piastowskiego i który pobudowany zostanie przez Zakłady elektrowni miejskiej.

— **Rozprawy sądowe.** Sądu pokoju z dnia 9 stycznia br. Za bezprawną łowienie ryb w kanale w Mylhofie w dniu 17 czerwca ubiegłego roku otrzymali oskarżenia Antoni i Marcelli Ciemińscy mandaty karne na zapłacenie grzywny w kwocie 10 zł. Przeciw tym mandatom oskarżenia wnieśli sprzeciw sądowy. Sąd jednakże mandaty karne zatwierdził. — Oskarżonemu Wincentemu Dulak oskarżenie zarzutu łowienia ryb w czasie ochronnym w rzecze Brda w Męśokale. Sąd skazał go za to na grzywnę w kwocie 150 zł. — Antoni i Jan Januszewscy odpowiadali za to, że we wrześniu 1924 roku stawiali czynny opór urzędnikowi leśnemu i że w tym samym czasie z państwowego lasu Dębowa Góra przywłaszczyli sobie 23 sosnowych drzew. Sąd skazał oskarżonych za stawianie oporu na 2 tygodnie aresztu, zaś za przywłaszczenie sobie drzewa na grzywnę 59 złotych i odszkodowanie przysługujące okolicznościom łagodzącej.

— **Na Pomorzu pokłady żelaza?** W gazetach niemieckich zajmują się sprawą anormalnych objawów przy telegrafii iskrowej. Niektórzy dochodzą na tej podstawie do wniosku, iż na Pomorzu znajdują się powinny pokłady rudy żelaznej. Z naukowej strony jednak przeczą temu i zaznaczają, że ruda żelazna na Pomorzu znajdować się może jedynie w wielkiej głębokości, może kilometrowej.

— **Przepowiednie na 1925 rok.** Niemiecki gwiazdźciarz Karol Frankenbach ogłasza w piśmie „Ozłówek i wszechświat“ swoje przepowiednie na rok bieżący. Powiada, że to, co się obecnie dzieje na świecie, jest następstwem spotkania się dwóch planet ze sobą i to Uranu z Marssem. To spotkanie wywołało rewolucyjne i wojownicze nastroje na całym świecie. Miłość bliźniego stanie się rzadkością, a ludzie o szlachetniejszych porwach zostaną odgradzeni murem od ogółu. Stosunki pomiędzy Ameryką i Japonią ogromnie się zaostrzą. Anglia będzie musiała staczać ogromne walki z komunizmem w Indiach i Egipcie. Już w lutym będzie można zauważyć wzburzenie w Irlandji. W tym samym miesiącu ochłodną stosunki pomiędzy Francją a sowiecką Rosją. Przez cały rok 1925 będzie Hiszpanja widownią rewolucyjnych zaburzeń, Rumunję i Włochy czekają wielkie wstrząśnienia wewnętrzne. Czechosłowacja walczyć będzie z kłopotami finansowymi, poważniejsze wypadki przygotowują się również na Bałkanach, w Syrii, Algierze, Transwalu. Dla Niemców rok ten ma być niezwykle ciężkim. Rokowania handlowe francusko-niemieckie zostaną zerwane. O Polsce Frankenbach nie wspomina ani słowem.

Wszystkie te zamiąższania mają dojść do ostateczności z końcem 1925 roku. Frankenbach oświadcza, że wszelkie jego przepowiednie najzupełniej się sprawdziły.

— **W niedzielę rano o godz. 5** włamano się do oberży p. Marjana Jażdżewskiego i skradziono 7 butelek wódki.

— **Tegoroczna zima to łagodna pan!** Od niepamiętnych czasów nie mieliśmy tak łagodnej zimy jak tego roku. Jak to sobie tłumaczyć? Są różne przypuszczenia naukowe, które jak doświadczenie uczy, nie zawsze się zgadzają. Nie chcemy ich też rozpatrywać. Zdziwiający jednakże w tym względzie jest prorocтво pewnego niemieckiego towarzystwa astrologicznego, zajmującego się przepowiadaniem przyszłości na podstawie śledzenia niebieskich ciał. Oto towarzystwo to prorokuje, że począwszy od roku 1925 do 1930 nastąpi przekształtowanie się wnętrza ziemi i to w ten sposób, że podziemne masy gorąca przesuną się w kierunku północnym, że więc więcej na północ położone kraje otrzymają klimat tj. powietrze południowe podobne do włoskiego. Mieilibyśmy więc wieczne lato, a zimą byłoby czas dżdżysty, nieco chłodniejszy, lecz pozbawiony surowych mrozów. I oto jak by na potwierdzenie tej przepowiedni nadchodzą z Badenji i Szwajcarii wiadomości o trzęsieniu ziemi. W krajach tych prawie nigdy dotąd nie odczuto trzęsienia, a obecnie gazety piszą, że trzęsieniu przebiega w kierunku północnym, słychać podziemne grzmoty i huk. Czyżby ruszyły się podziemne żywioły? — Musimy odczekać, co dalsze badania wykażą. Bądź co bądź wybór między coprawda wiecznym latem z dodatkiem jednakże siedzenia na wulkanie, a obecnym parządkiem rzeczy byłby dla nas śmiertelnikiem nader kłopotliwym. Miejmy jednakże nadzieję, że Opatrzność Boska jak dotąd tak i nadal nami opiekować się będzie i nie dostaniemy się z deszczu pod rynek.

— **Nowy program.** Kabaret wystąpił z nowym programem. Lokal był przepelniony w dniu wczorajszym. Ręście oklaski świadczyły, że szanowna publiczność jest z występów artystycznych zadowolona.

— **Ceny targu sobotniego.** Masło 2 zł, jaja 3,50 zł, mendej, gęsi fut 1,20—1,50 zł, indyki 8 zł sztuka, wieprzowina 80—1 zł, fut, wołowina 60 gr, skopowina 60 gr, cielęcina 60—70 gr, świeża słonina 1,20 zł, wędzona słonina 1,40 gr, kiełbasa krwawa i wątroblana 90 gr, mięsa 1,20 zł, mięso siekane 1 zł, płotki 40—60 gr, okonie 60—1 zł, marenki 1 zł, szczupaki 1,40 zł, liny 1 zł, karasie 80 gr, marchew 20 gr, ltr, brukiew 10—15 gr, sztuka, kapusta biała i czerwona 10—30 gr, główka, cebula 50 gr, ltr, kartofle 2,50 otr, żyto 11,75 zł, otr, owies 10,50 zł, otr, pszenica 12 zł, drzewo 10—18 furka torf 8—12 furka, prosięta 20 zł parka.

— **Sprzedż cegielni w Chojnicach.** Państwowy „Monitor Polski“ z 2 stycznia br. zawiera ogłoszenie Głównego Urzędu Likwidacyjnego w sprawie zbycia pomiędzy innymi nieruchomości z cegielnią w Chojnicach, obszaru 5,08,51 hektarów. Przypuszczalna suma zbacunkowa 20 tys zł, wpłaty 2000 zł.

— **Wieczorek** rodzicielski urządzony staraniem żeńskiej szkoły powszechnej, pod względem udziału publiczności nie dopisał. Był to bardzo zniechęcający objaw, zwłaszcza, gdy się zważy nakład pracy, jaki potrzebny był, aby przedstawić dziecięce, tużce i deklamacje tak świetnie wypadły, jak w niedzielę. Życzyć by wypadło, aby żeńska szkoła powszechna zdecydowała się wieczorek powtórzyć.

Kronika prowincjonalna.

— **Czersk.** Jak słychać otrzymać mamy wkrótce stałe kino dojazdowe z Chojnic z kina Nowości. Przedstawiała odbywać się mają w sali hotelu Metropol, która okazuje się najdosowniejszą dla tych celów. Aby igrzyska świetlane stać mogły na odpowiedniej wysokości, dyrekcja kina prowadzi umowy z firmą Przemysł Drzewny o zaprowadzenie przewodów i światła elektrycznego, gdyż przy świetle acetylinowym nie

uzyskuje się tak wyrazistych obrazów. Jesteśmy zdania, że dobre kino będzie miało w Ozersku powodzenie.

— **Tuchola.** Podana przez nas notatka o nagłej śmierci żołnierza Hincsa musi być o tyle uzupełniona, że Hinc sam zadał sobie śmierć bronią palną. Gdy po świetach z urlopu wrócił do swego garnizonu w Toruniu, dowiedział się, że narzeczona jego podczas jego nieobecności sprzeniewierzyła mu się. To go tak wyprowadziło z równowagi, że targnął się na swe życie.

— **Tuchola.** Pewien miejscowy handlarz zbożem zrobił bardzo przykre doświadczenie. Spoczęli na mianowicie, że zapasy zbożowe w śpiichlerzu daleko nie zgadzały się z zapiskami w księdze inwenturowej. Dochodzenia wykazały, że obaj jego wolontariusze na swój sposób uprawiali „geszef“. Mianowicie jeden, który zboże odbierał wystawiał kwity na większe ilości jak dostarczono a drugi w nieobecności pana pieniądze wypłacał. Poszkodowany oddał dwóch młodych ptaszek władzom, które po odnośnych stwierdzeniach obydwóch z aresztu wypuściły. — Okradzioną została również żona pewnego urzędnika sądowego, której podczas targu z kieszeni palta skradziono 30 złotych.

— **Grudziądz.** Komenda Uzupelnień Koni Nr. 22. Grudziądz sprzedaje drogą publicznej licytacji większą ilość koni wojskowych dnia 31 stycznia br. o godz. 10 tej w Grudziądzu na placu ćwiczeń przy koszarach Gen. Hallera, ul. Lipowa Nr. 14/22.

Prawo uczestnictwa w licytacji mają wszyscy, jak cywilni, tak i wojskowi.

— **Stara Kiszewa.** „Pomorz.“ pisze. Bardzo piękny i wspaniały obchód gwiazdkowy urządziła za staraniem pana kierownika szkoły, Kaszubowskiego szkoła tutejsza w niedzielę, dnia 21 bm. O godz. 5 wieczorem zabrało się około 160 dzieci szkoły Starej Kiszewy i Zamku Kiszewskiego w sali p. Banacha w Starej Kiszewie, gdzie przy blasku gorejących świeczek stały dwie pięknie przystrojone choinki. Sala przez rodziców, braci, siostry i krewnych dziatwy, do ostatniego miejsca zajęta. Uroczystość rozpoczęła dziewczynka Zofja Michnowna uczennica III. klasy krótkim przemówieniem do dziatwy i publiczności, która rozpromieniona radością oczekiwała dalszego przebiegu. Następnie odegrano bardzo wspaniale „Jasełkę“, w której uznanie za dobrą grę należy się Herodowi, w osobie Bolesławy Wykownej i setnikowi w osobie Alfonsa Gnacińskiego. Były dalej bardzo udanie wykonane śpiewy gwiazdkowe na kilka głosów, przemówienie nauczyciela Kuczukowskiego, deklamacje, a w końcu obdzielenie podarunkami. Starczyło dla wszystkich, każde dziecko obdarowane łakociami. Osobne podarunki, które pochodziły od miejscowych kupców blawatnych pp. Walkowiaka i Sliwińskiego, odebrały ubogie dzieci. Wszystkim ofiarodawcom składają rodzice i dzieci serdeczne „Bóg zapłać“. Wielkie zainteresowanie sprawił żywy obraz przedstawiający szopkę i pokłon Trzech Króli, który się udał bardzo dobrze. Usnanie należy się nauczycielce p. Zdrojewskiej, która się bardzo do tego przyczyniła i stała pomocą przy udekorowaniu panu Kaszubowskiemu jak również i za skrzętne zabiegi, aby powierzonej swej opiece dziatwie sprawić radość gwiazdkową. Uczestnic.

— **Pelplina.** Uroczystość poświęcenia sztandaru urzęda tutejsze zasłużone około szerzenia oświaty oraz roztoczenia opieki podczas wojny bolszewickiej nad żołnierzem i rannymi Towarzystwo Polek we wtorek dnia 13 bm. Nie wątpimy, że Szan. Obywatelstwo Pelplina i okolicy nie odmówi swego poparcia towarzystwu, tak szlachetnie mającemu cele, szczególnie zaś członkowie Towarzystwa miejscowych z rodzinami niechaj przyczynią się swem przybyciem do uświetnienia uroczystości. Zysk z zabawy przeznaczają się na pokrycie reszty kosztów sztandaru, na który to cel Tow. Polek nie urządziło żadnej składki publicznej.

— **Chełmża.** (Ładnie zmyśliła.) Piętnastoletnie, Ludwice Praybyszewskiej zachciało się podróżować po świecie. Podziawa wiedziała, że rodzice jej nie zezwala na przyjemności podróżowania, więc postanowiła zrobić próbę na własną rękę w przekonaniu, że połączy piękne z pożytecznym. Pojechała zatem po tajemniczości do swej siostry do Bydgoszczy razem ze swą przyjaciółką, która ją do tego nakłoniła i tam siostrze opowiadała, że ją dwóch Żydów z wielkimi brodami wprowadziło, gdy wyszła z kościoła, wsadziło ją do samochodu i wleżyło jej szmatę do ust, ażeby nie krzyczała. W Bydgoszczy udało się jej Żydom uciec i prosić siostrę o ratunek. Siostra oddała sprawę kryminalnej policji, która stwierdziła, że w tem całym opowiadaniu niema słowa prawdy. Panienkę wpakowano z powrotem do pociągu i odesłano rodzicom, którzy jej pewnie wypędzą z główki Żydów z długimi brodami.

— **Puck.** (Znowu nieszczerne papierosy). W podgórzu wybuchł w niedzielę po południu wielki pożar, który spalił gospodarstwa pp. Sliwińskiego, Gruby i Fichta. Z powodu panującego wicheru zachodziła obawa, że pożar przeniesie się na sąsiednie gospodarstwa i spopieli całą wieś. Przywołano też do pomocy obok sąsiednich straży pożarnych również straż pożarną z Gdańska, która w ciągu godziny sikawkę przystąpiła. Ogień stłumiono w końcu. Przyczyną były niedopałki żarzących się papierosów, porzucone lekkomyślnie na podłogę.

— **Wejherowo.** (Opłatek Sokolów). Dnia 30 grudnia zebrał się sokol w sali p. Prusińskiego, by starym zwyczajem obchodzić uroczystość dzielenia się opłatkami. Dzięki nadzwyczajnej ofiarności tutejszego społeczeństwa, wieczorek ten udał się znakomicie. Przy stołach auto zastawionych rozmaitego rodzaju pieczywem i owocami zasiada brat sokola i w miłym, nader serdecznym nastroju spędziła kilka podniosłych

chwili. Na przedce zorganizowane trio sokołe przyczyniło się bardzo do podniesienia nastroju odgraniem kilku utworów muzycznych, a wspólnie odśpiewane kolędy i piosenki, nadały uroczystości charakter familijny, co jest dowodem, że „Sokół” to jedna zwarta, kochająca się rodzina. Na zakończenie uroczystości gwiazdkowej puszczono się w tany i bawiono się w ten sposób obojętnie do północy. Po wybieciu 12 tej prezes przerwał zabawę, zaznaczając, że sokółskości do tańca i do rózni i dla tego zaintonował na zakończenie „Wszystkie nasze dzienne sprawy”. Uroczystość to, po raz pierwszy urządzoną przez Sokółów, pozostanie na długo w pamięci i sercu uczestników, którzy z wyrazami serdecznej wdzięczności wspominają wybitnych przedstawicieli społeczeństwa miejscowego z ks. prob. Roszczyńskim na czele. Obchód sam przyczynił się niezawodnie do dalszego rozwoju idei sokolej na Kaszubach.

Orle, pow. Wyrzyski. W sobotę 27. grudnia po południu 12 letni syn włodarza Budnika bawiąc się saneczkami na lodzie miejscowego jeziora, trafił na słaby lód, który się pod nim załamał. Będąc w pobliżu 19 letnia siostra jego rzuciła się na ratunek brata, lecz niestety, sama również wpadła pod lód. Gdy przybyli zaalarmowani, przez bawiące się w pobliżu dzieci rodzice, nie można już było udzielić tożnym żadnej pomocy, gdyż dzieci zniknęły pod lodem. Dopiero na drugi dzień wydobyto ciała nieszczęśliwych topielców.

Ciężki ten cios dotknął boleśnie rodziców, którzy już trzech synów postradali na wojnie. Obecnie najmłodsze swe dzieci stracili w tak tragiczny sposób.

Niech wypadek ten będzie przestrożą dla naszej dziatwy, która w lekkomyślny sposób narazi się na utratę życia.

Podgorze, pow. wejherowski. (Wielki pożar). Ogromne niezłozęście nawiedziło tutaj wioskę. W ubiegłą wiedeł wieczorem wybuchł ogień, którego pastwa stały się trzy stodoły i tyśaż oblewów, oraz większa liczba owiec, drobiu i trzody chlewniej własność gospodarzy Sliwińskiego, Gruby i Fichta. Straty są bardzo poważne, gdyż zdeje się, że wszyscy byli bardzo nisko od ognia ubezpieczeni. Na miejsce pożaru przybyło kilka sikawek okolicznych miejscowości, a nawet miasto Gdańsk przysłało swoją sikawkę motarową, przez co uchroniono wioskę od większego zniszczenia.

Wąbrzeźno. (Olbrzymi pożar) W sobotę rano zgorzała wielka stodoła drewniana, 2 stajnie oraz kurniki, należące do majątku p. Makowskiej, leżącego niedaleko miasta. Wszystkie powyższe zabudowania gospodarsze były bardzo nisko ubezpieczone, a oprócz właścicielki majątku poniosła również stratę kilku gospodarzy, którzy ulokowali swój inwentarz żywy i zboże w spalonych budynkach. Oprócz 18 wozów słomy, 1 wozu konieczyzny i 50 ctr. zboża, które było własnością p. Nitki, spłonęły 1 kultywator 3 plugi, 2 pary bron, 1 sanie, 1 grabie konne, magiel i inne przedmioty gospodarstwa rolnego. Przyczyny pożaru dotychczas nie stwierdzono.

Toruń. W dniu Nowego Roku przyjmował p. wojewoda dr. Wachowiak w swem urzędowym mieszkaniu życzenia noworoczne dla Rządu od przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych samorządu krajowego, rady miejskiej i magistratu, prasy itd. Po przednio składali życzenia nauczelnicy wydziałów Urzędu Wojewódzkiego, w których imieniu przemówił p. wicewojewoda Ewert Krzemieniewski.

P. Wojewoda wygłosił w odpowiedzi obszerniejsze przemówienie, w którym podziękował wszystkim za życzenia i wspomniął o konieczności naprawy stosunków gospodarczych, które, jak obecnie wszędzie w Europie, są ciężkie, lecz bynajmniej nie beznadziejne. Lecz trzeba umieć dla kraju nie tylko żyć, lecz i pracować a w razie potrzeby poświęcić dla Ojczyzny także życie i mienie. Konieczną też jest zgoda i jedność i karność. Tem bardziej potrzeba nam tego na Pomorzu, jeżeli chcemy umocnić i dla Polski zabezpieczyć tę ziemię, prowadzącą do morza polskiego, jeżeli chcemy z niej zrobić granitową podstawę potęgi mocarstwowej Polski i dobrobytu jej obywateli. To też nowy rok będzie rokiem wytężonej pracy a może on się stać historycznym dla rozwoju Pomorza. Dziś trzeba nam przysiądź, że jeżeli interes Ojczyzny tego wymagać będzie, wszyscy razem stanieny ramie przy ramieniu, przy naszych prawowitych władzach. Ponieważ symbolem Majestatu narodu i jego praw jest Prezydent Rzeczypospolitej, przeto jemu pierwszy w Nowym Roku hołd się należy.

Mowę swą zakończył p. Wojewoda okrzykiem na cześć Prezydenta Wojciechowskiego, poczem orkiestra odegrała hymn narodowy.

Ostatnie telegramy

Minister Herriot ustępuje?

W Paryżu pojawiły się pogłoski, że prezes francuskich ministrów zamierza ustąpić. Jako następców wymieniają Brianda i Loucheura.

Kupiectwo gdańskie zaniepokojone.

Świat gospodarczy gdański boi się, że z powodu awantury, wszczętej przez władze gdańskie z Polską, mogliby Polacy nie brać udziału w Targach gdańskich i mogliby kupcy gdańscy dużo stracić. Nie chodzi im więc o obrazę Polski, ale o własną kieszeń. Byle Polacy nadal w Gdańsku kupowali, to niechby tam sobie Gdańsk Polskę obrażał.

Gdyby to tak nasze społeczeństwo chciało z tego wysnuć należyta naukę.

Śnieg w Górach Olbrzymich.

W nocy na środę spadł w Górach Olbrzymich śnieg na 20—30 centymetrów wysoko.

Ślub cesarzowej Zyty.

Gazety angielskie donoszą, że cesarzowa Zyta wstąpi w ślub z węgierskim hrabią Hunyadim, który był marszałkiem dworu cesarza Karola. Będzie to polityczne małżeństwo, ażeby uzyskać prawo do przebywania na Węgrzech i do pilnowania interesów około uzyskania korony królewskiej dla syna cesarzowej Otona.

Gdańsk we walce z Polską.

Senat gdański wytoczył przed Komisarzem Ligi Narodów obszerną skargę na skrzynki pocztowe i na rząd polski oraz Generalnego Komisarza. Powiada, że zakładanie skrzynek sprzeciwia się rozstrzygnięciu Ligi Narodów z maja 1922 roku, dalej domaga się skasowania skrzynek jeszcze przed ponownym rozstrzygnięciem Ligi.

Widać, że jeszcze za delikatnie gadano tym razem z Gdańskiem, skoro Senat gdański nie stracił rozumu. Widać, jak ciężko grzeszyliśmy, skoro tak mały karzeł ma odwagę tak obrażać dostojnictwo Polski.

Kłótnia o wódkę.

Pomiędzy Anglią i Ameryką zanosi się zatarg o wódkę. Anglia pije alkohol a w Ameryce jest za kazany, a że kazany owoc najlepiej smakuje, zatem Anglia pokryjomu alkohol do Ameryki dostarcza. Obecny prezes Komisji senackiej dla amerykańskich spraw zagranicznych senator Borah oświadczył, że jeżeli Anglii nie mieliby się bolszewicy mieszały do jej spraw, dla tego powinna wiedzieć, że Ameryce jest niemiłym dowożenie angielskiego alkoholu do Ameryki.

Znowu konferencja rozbrojeniowa.

Niedawno była wiadomość, że prezydent Coolidge zamierza zwołać konferencję w sprawie rozbrojenia dopiero wtenczas, gdyby z umowy Ligi Narodów o wieczystym pokoju nic nie wyszło. Tymczasem obecnie donoszą, że Coolidge o zwołaniu międzynarodowej konferencji myśli już w najbliższym czasie, i że w tym celu zamierza powołać do rządów obecnego amerykańskiego posła Kelloga w Anglii jako dobrego znawcę stosunków europejskich.

Wielki pożar w Łodzi.

W środę o 1 godz. w nocy spalił się tylny gmach fabryki przedzielanej Wiślickiego. W pomieszczeniach zginęły wszystkie maszyny, narzędzia i surowce. Straty wynoszą około 400 tys. zł.

Mac Donnell powrócił w piątek do Gdańska

po dłuższej nieobecności.

Uniwersytetu ruskiego w Krakowie nie będzie.

Gazeta Ukrainców „Dilo” donosi, że rząd polski rzekł się jakoby zamiaru tymczasowego utworzenia uniwersytetu ukraińskiego w Krakowie. Podobno delegaci rządu polskiego Ostiko i dr. Madayski bawili w Prusce, ażeby uzyskać zgodę na założenie uniwersytetu ukraińskiego w Łucku. Czy o uzyskali, nie wiadomo.

Wybory we Włoszech.

Komisja parlamentarna we Włoszech zatwierdziła projekt ulepszenia wyborów do parlamentu. Równocześnie donoszą gazety, że Mussolini oświadczył, iż wybory mają się odbyć dopiero w przyszłym roku, chyba, że zaszłaby nadzwyczajna okoliczność, która by zniezwoliła rząd do rychlejszego rozpisania wyborów.

Natura się przewraca.

U nas w Polsce i w innych krajach zachodnich panują niezwykły ciepła, gdy tymczasem na północnym Kaukazie, słynącym zazwyczaj z łagodnej zimy, panują niesłychane mrozy, dochodzące do 80 stopni. Winniec i pastwiska górskie zasypane są śniegiem, co grozi olbrzymią klęską, gdyż stada owiec i bydła pozabawione są paszy. Podobnych mrozów od najdawniejszych czasów nie pamiętają.

Starostwo w Gdyni.

Wojewoda pomorski postanowił stawić u rządu wniosek o utworzenie starostwa w Gdyni.

Wysoki Komisarz Ligi potępia prowokatorów.

W piątek o 1/28 godzinie wieczorem zjawił się u Generalnego Komisarza Rzeczypospolitej dyrektor biura Prezydenta senatu dr Ferber i w imieniu Prezydenta zdał mu najwięcej takie oświadczenie: Wysoki Komisarz Ligi Narodów rozmawiał z Prezydentem senatu w sprawie skrzynek pocztowych. Senat gdański do wie d z i a ł się przy tej okazji, że rząd i naród polski mógł się obrazić z powodu uszkodzenia polskich skrzynek pocztowych, choćby na nich nie było Orła Polskiego. Idąc tedy z a r a d ą Wysokiego Komisarza Ligi składa senat gdański rządowi polskiemu oświadczenie, że bez zastrzeżeń potępia i ubolewa z powodu uszkodzenia polskiej własności państwowej na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, które to uszkodzenie uważa rząd polski jako obrazę Państwa i narodu polskiego.

Tak brzmi oświadczenie w streszczeniu. A więc senat przeprasza rząd i naród polski tylko dla tego, że mu tak radzi Wysoki Komisarz Ligi. To znaczy, że gdyby nie Liga, toby senat nie myślał Polski przepraszać. Dalej ubolewa senat nad uszkodzeniem skrzynek, ale nie ubolewa nad tem, że Polska ma prawo do zakładania skrzynek pocztowych w Gdańsku, i że senat to prawo przez ową awanturę pozwolił naruszyć. Jednym słowem senat od siebie nas nie przeprosił tylko ze względu na Komisarza Ligi.

Minister Ratajski ogląda dokładnie Kresy Wschodnie.

Minister Ratajski przybył w dalszym ciągu w piątek do Kowla. Tam obejrzał sobie wieś Świdniki, zniszczoną przez wojnę, i potem udał się do Łucka. Tam zwiedził województwo, poczem udzielał postuchań.

Rokowania o 10-godzinny czas zerwane.

Toczące się w Katowicach rokowania pomiędzy przemysłowcami a robotnikami o przedłużenie 10-godzinnego dnia pracy rozbiły się głównie dla tego powodu, ponieważ minister Sokal nie chciał dopuścić do tego, ażeby w rokowaniach brał również udział przedstawiciel rządu.

Urząd dla lotnictwa.

Walny zjazd Ligi Obrony Powietrznej Państwa uchwalił zwrócić się z prośbą do rządu o stworzenie podsekretariatu stanu dla spraw lotnictwa oraz o utworzenie osobnego oddziału naukowego czyli katedry lotnictwa na wszechniczy lwowskiej.

Dywidenda akcjonariuszom Banku Polskiego.

Rada Nadzorcza uchwaliła wypłacić akcjonariuszom 8 procent dywidendy za czas 8-miesięczny istnienia Banku Polskiego. Kto więc zakupił 100-złotową akcję otrzyma 8 zł. dywidendy.

Spór załatwiony.

Jak było do przewidzenia, rząd polski uważa spór pomiędzy Polską a Gdańskiem za załatwiony. Ministrowie Thugutt i Skrzyński przyjmowali przedstawicieli Prus i mieli do nich przemowy, w których oświadczyli, że niewinnienie Gdańska uważają za wystarczające.

Hilton Young o uzdrowieniu Skarbu polskiego.

Znany doradca angielski rządu polskiego w sprawie uzdrowienia Skarbu polskiego p. Hilton Young oświadczył, iż nie przypuszczał, ażeby uzdrowienie Skarbu wypadło tak dobrze.

Order zasługi.

Metropolita cerkwi prawosławnej w Polsce Dyonizy otrzymał wielką wstęgę orderu Polska Odrodzone za zasługi, położone około organizacji cerkwi prawosławnej w Polsce.

Polska poczta robi interes.

Pomimo zgrzytania zębami ze strony hakatystów gdańskich robi poczta gdańska dobry interes. Na pocztę przychodzi dużo niemieckich interesentów, a listonosze piechotą i na rowerach roznoszą listy i przesyłki po Gdańsku.

Rządu jeszcze niema.

Niemcy wciąż jeszcze nie mogą rządu utworzyć. Obecnie ma się podjąć utworzenia rządu dotychczasowy minister skarbu dr. Luther.

Oszustwa Barmatów w rajchstagu.

Rajchstag postanowił powołać komisję z 18 osób, która by zbadała, o ile władze rządowe zawiniły w skandalu skarbowym z Żydami Barmatami.

Nowa reforma wyborcza we Włoszech.

Rada ministrów we Włoszech uchwaliła przeprowadzić przy pomocy obecnego parlamentu włoskiego zmianę ordynacji wyborczej, a następnie rozwiązać parlament i rozpisac nowe wybory.

Na nadchodzący karnawał polecam po cenach bardzo zniżonych:

Na suknie balowe

Voile w wszystkich kolorach
Trykotyny pierwszej jakości w wszyst. kolorach
Etaminy, batysty
Crep Matilase

H. M. Szulc
Dworcowa 9.

Na smokingi, fraki i konfekcje dla panów
Tuch krepa angielska i bielska
Kamgarny czarne
Marengo na ubrania i ketowe
jak i cale dodatki Serge, Bech, Klot, Satyny itd.

Uczczenie naszego ambasadora.

Syndykat dziennikarzy angielskich i polskich w Paryżu wydał na cześć naszego ambasadora p. Ohl-powskiego śniadanie.

Generalny Komisarz w Warszawie.

Generalny Komisarz Strassburger pojechał do Warszawy, ażeby wyjaśnić dokładnie zajście i otrzymać odpowiednie wskazówki.

Prawdziwa wejna.

W okolicy Korea na Wołyniu zauważono trzy bandy sowieckie po 800 ludzi. Władze wojskowe polskie poczyniły odpowiednie zarządzenia.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Zebranie Towarzystwa św. Wincentego a Paulo odbędzie się w środę dnia 14 bm. o godz. 5 po południu w klasztorze.

O liczny udział prosi Zarząd.

Chojnice. Baczność „Sokół.“ Wzywam wszystkich druhów ćwiczących do stawienia się na lekcję ćwiczeń w dniu 13 bm. o godz. 8-mej wieczor w sali gimnast. przy pl. Piastowskim.

Stawienie się wszystkich druhów konieczne. Naczelnik.

Chojnice. „Sokół.“ Walne zebranie odbędzie się w czwartek dnia 15 stycznia br. o godz. 19 tej w lokalu p. Kalety (Hotel Priebel). W razie niedostatecznej ilości członków odbędzie się zebranie o godz. 20 tej bez względu na ilość członków.

Porządek obrad: 1. Zagajenie, 2. Odczytanie protokołu, 3. Przyjęcie nowych członków, 4. Komunikaty zarządu, 5. Sprawozdanie zarządu, 6. Wybór zarządu, 7. Wybór komisji rewizyjnej, 8. Wybór delegatów do okręgu, 9. Wybór sądu honorowego, 10. Wolne głosy i interpelacje. Dla ważności spraw uprasza się o jak najliczniejszy udział członków. Zebranie zarządu odbędzie się w dniu 14 bm. o godz. 19-tej w wyżej wymienionym lokalu.

Chojnice. Związek Urzędników kolejowych koło Chojnice zwołuje w dniu 15 stycznia 1925 o godz. 19-tej w sali p. Jazdzewskiego zebranie miesięczne. Na porządku dziennym ważne sprawy.

O liczny udział członków uprasza się. Zarząd.

Chojnice. Roczne walne zebranie Związku Zaw. Osadników Rol. Kresów Zach. na powiat chojnicki, odbędzie się dnia 18 stycznia 1925. tj. w niedzielę o godz. 12 w południe w lokalu p. Jazdzewskiego w Chojnicach, na które zaprasza członków. Zarząd.

Chojnice. Towarzystwo Kupców Samodzielnych. Doroczne walne zebranie wraz z wieczorkiem towarzystwa odbędzie się w sobotę, dnia 17 stycznia rb. o godz. 8 mej wieczorem w małej sali hotelu p. Bogla. Na porządku obrad: wręczenie dyplomów członkom za pięcioletnie członkostwo, wybór nowego zarządu i inne sprawy. Strój wieczorowy, jednakowoż nie konieczne wymagany. Zarząd.

Chojnice. W środę dnia 14 bm. o godz. 19 tej odbędzie się w lokalu p. Jazdzewskiego roczne walne zebranie Polskiego Związku Kol. Liczny udział członków konieczne pożądany. Zarząd.

Chojnice. Lekcja śpiewu chóru nauzczielskiego odbędzie się w środę dnia 14 bm. o godz. 4 po południu w szkole pows. ochnej. O udział liczny członków uprasza Dyrygent.

Nowacerkiew. W niedzielę dnia 18 bm. odbędzie się zaraz po nabożeństwie na sali p. Gierszewskiego wielki wiec przeciw ograniczeniom w katolickich.

Dział gospodarczy.

Targowica miejska.

Urzędowe Sprawozdanie targowej Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 9. 1. 1925 r.

Spędzono: 100 szt. bydła, 903 szt. świń, 185 szt. cieląt, 54 szt. owiec, — szt. prosiąt. Razem 1242 zwierząt. Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

I. Bydło:

Woly:	mlode mięsiste, nie wytuczzone i starsze wytuczzone	72—74
	miernie odżywione mlode, dobrze odżywione starsze	50—60
Stadniki:	pełnomięsiste, mlodsze	66—
	miernie odżywione mlodsze i dobrze odżywione starsze	48—56

Jalówki i krowy:

starsze wytuczzone krowy i mniej dobre	84—68
mlodsze krowy i jalówki	48—56
miernie odżywione krowy i jalówki	30—40

II. Cielęta:

najsprzedniejsza cielęta tuczne	90—96
średnio tuczona cielęta i najprzedniejsza ssaki	72—76
mlodsze tuczona cielęta i dobre ssaki	60—68

IV. Świnie:

pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi	130—
pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	126—
pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi	116—120
mięsiste swinie ponad 80 kg.	110—
maciory i późne kastraty	90—116

Przebieg targu spokojny. Targ: wyprzedany. Nota W. i R: Zupełny brak opasowego materiału, który jest b. bożądany.

Skóry surowe.

Poznań, dnia 8. 1. 1925.

Ceny no surowiec, które płaci się z pierwszej ręki.

Skóry bydłecze solone za kg.	0,80—
„ „ suche za kg.	1,30—
Skóry cielęcze solone 8 f. za szt.	5,00— 6,50
„ „ suche i za g. szt.	3,00— 3,50
Skóry kocię zimowe za szt.	0,60
„ „ królicze za kg.	2,00
Skóry sarnie, latowe za szt.	1,50
Skóry skopowe, suche wełn I za kg.	1,40— 1,80
„ „ „ II za kg.	0,90— 1,20
„ „ „ solone I „ za kg.	1,00— 1,10
„ „ „ gołe „ za kg.	0,50— 0,55
Skóry końskie solone I za szt.	14,00— 15,00
„ „ „ suche I za szt.	10,00— 12,00
Skóry źrebicze solone za szt.	3,00
„ „ „ suche za szt.	3,00
Skóry kozie, suche	3,00— 4,00
„ „ „ suche mlode, za szt.	2,00— 3,00
„ „ „ kozłecze suche za szt.	0,40— 0,60
Włosie końskie z ogona za kg.	4,00
„ „ z grzywki za kg.	1,40
Zołądki cielęcze za szt.	0,20

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Czesław Nowakowski
Drukarnia: Drukarnia Dziennika Pomorskiego w Chojnicach.

Zgubiłem papiery wojskowe

Jan Windorpski
nr. 24 5. 1899 r. w Rolbiku zamieszkały w Rolbiku poczta W. Chelmy. Znalazca zechce takowe zwrócić. 12. 1. 25.

Ogłoszenie.

Dnia 18. listopada 1924 roku zgubiłem moje

wojskowe dokumenty wraz z portfelem

w mieście Chojnicach. Kto takowe znalazł proszę o oddanie na Komendzie policji w Chojnicach

Jan Kiedrowski, stolarz z Mielna
poczta Zielona-Chocina, pow. Choj. 12. 1. 25.

K T O

zechce przyjąć filję

przyjmowania rzeczy dla dawno istniejącej farbiarni i chemicznego czyszczenia z poblizu Chojnic?

Zgłoszenia pod of. 71 do eksp. nin. pisma.

Poszukuje się dla 2 starszych pań

2-3 pokojow. mieszkania z kuchnią

w poblizu Rynku lub Dworcowej ulicy. Cena obojętna. Łask. zgł. pod of. 51 do eksp. nin. pisma.

Doniesienie!
Szanownej publiczności miasta Chojnic i okolicy podajemy do łask. wiadomości, iż z dniem 10. 1. 1925 r. otworzyliśmy w naszej składnicy

Chojnice, ul. Nowemiasto 19-20

wymianę węgla, drzewa opałowego

na słomę, siano, żyto, owies i t. d. lub w stosunku odwrotnym.

Przyjmujemy wszelkiego rodzaju zboże do śrutowania na własnym śrutaku. Sprzedaż węgla, drzewa, śrąta, sieczki i maki.

Staraniem naszym będzie dobrocią towarów oraz rzetelną i skora usługą wymogom szanownych odbiorców pod każdym względem zadosyć uczynić. Prosząc o łaskawe poparcie, kreślimy się

Brac i Stiller

ul. Nowemiasto 19-20 Chojnice ul. Nowemiasto 19-20

Kafle do pieców

biale i kolorowe narożniki i gzymsy różnego rodzaju także wszelkie żelastwo do kuchenek i piecy, drzewiczki, rosta, rury i t. d. poleca po najtańszych cenach

Roman Fr. Stamm

skład żelaza **CHOJNICE** Rynek 9

Prosimy zwrócić uwagę na **artystyczne obrazy** z wystawy Poznańskiej

w składzie **Dzien. Pomorskiego.**

Poszukuje się **dziewczyny**

która umie gotować od 1. 2. Zgł. od 3—4.

Dyrektorowa Plotrowska ul. Gdańska 8.

Potrzebna od 15. 1. uczciwa i pracowita

służąca

do wszelkich prac domowych. Gdzie wskaże eksp. nin. pisma.

Meblowany pokój

do wdzierżawienia.

Dworcowa 22 II. sch. boczny wchód.

BACZNOŚĆ!!!
Drobne ogłoszenia
jak: kupno i sprzedaż, wdzierżawienia, poszukiwanie posad, ogł. wolnych miejsc, ogł. towarzystw mają największą korzyść w „Dzien. Pomorskim“.

Przetarg przymusowy

w **środe 13. 1. 25.**

przedpoł. o godz. 11. na sali p. Heinricha, Człuchowska:

- 1 wertykwo
- 1 zegar
- 1 stół z nakryciem
- 1 umywalniaz marm. płytą
- 1 stolik
- 1 leżanka
- brązowe figury
- 1 różne drobne sprzęty

najwięcej dajacemu za gotówkę.

Wiśniewski, kom. sąd. Chojnice.

Krawczyni

przyjmuje do szycia. Wykonuje pracę dobrze i po przystępnej cenie.

Angowicka 32 II.

Jeden **wóz do wyjazdu i do pracy**

na 80 ctr na sprzedaż.

Młyńska 20 w podwórzu.

Poszukuję zaraz młodszego **pomocnika fryzjerskiego.** **Warszawska 3.**

Skrzydła pianina

marki: **Bechstein, Blüthner, Feurich, Niendorf**

i innych znanych firm światowych harmonja fabrykat **Mannborg** jakoteż pianina własnej fabrykacji poleca po cenach solidnych i na korzystnych warunkach zapłaty w wielkim wyborze

B. Sommerfeld, Bydgoszcz Telefon 883 Śniadeckich 56. Fabryka fortepianów i budowa organów **HURTOWNIA.**